

فهرست

٧ ..... **الدرس الأول: مواظب قیمة**

١٢ ..... ارزشیابی تکوینی

٢٢ ..... **الدرس الثاني: صناعة التلمیح فی الأدب الفارسی**

٣٣ ..... ارزشیابی تکوینی

٣٧ ..... آزمون میان نوبت اول

٤٠ ..... **الدرس الثالث: عجائب المخلوقات**

٥٠ ..... ارزشیابی تکوینی

٥٣ ..... **الدرس الرابع: تأثير اللغة الفارسیة علی اللغة العربیة**

٦٥ ..... ارزشیابی تکوینی

٦٨ ..... آزمون نوبت اول

٧١ ..... **الدرس الخامس: الصدق**

٨٣ ..... ارزشیابی تکوینی

٨٦ ..... **الدرس السادس: ارحموا ثلاثة**

٩٨ ..... ارزشیابی تکوینی

١٠١ ..... آزمون میان نوبت دوم

١٠٤ ..... **الدرس السابع: لا تقنطوا**

١١٧ ..... ارزشیابی تکوینی

١٢٠ ..... آزمون نوبت دوم

الف المُنْجَمُ

إِذْنٌ: بنابراین	تَعَفُّؤٌ: عمر می کند (عَمَرَ، يَغْمُرُ) در این جا یعنی ماندگار می شود.	لا تُضَعِرْ حَدَاكَ: با تکبر رویت را برنگردان (مضارع: يَضَعِرُ)
إِسْتِهْلَاكٌ: مصرف کردن (اسْتَهْلَكَ، يَسْتَهْلِكُ)	جَبَّارٌ: ستمکار و زورمند (صفت خدا به معنای توانمند)	لِيَهْتَدِيَ: تا راهنمایی شود (ماضی: اهْتَدَى)
أَغْضَضُ مِنْ صَوْتِكَ: صدایت را پایین بیاور (غَضٌّ، يَغْضُ)	حَمِيرٌ: خران «مفرد: جمار»	مُخْتَالٌ: خودپسند = مُعْجَبٌ بِنَفْسِهِ
إِفْصِدْ: میانه روی کن	حَدٌّ: گونه	مَرَحًا: شادمانه و با ناز و خودپسندی
إِقْتِصَادٌ: صرفه جویی (اِقْتَصَدَ، يَقْتَصِدُ)	سَبَبٌ: تشبیه کرد (مضارع: يُسَبِّهُ)	شَشِيٌّ: رامرفتن
أَقِيمْ: بر پای دار «أَقِمِ الصَّلَاةَ: نماز را بر پای دار» (أَقَامَ، يَقِيمُ)	عَزَمَ الْأُمُورَ: کارهای مهم	مُعْجَبٌ بِنَفْسِهِ: خودپسند «إِعْجَابٌ بِنَفْسِهِ: خودپسندی»
أَنْكَرَ: زشت تر، زشت ترین = أَقْبَحَ	فَخُورٌ: فخر فروش ≠ متواضع	مُنْكَرٌ: کار زشت
إِنْفَةٌ: بازدار (نَهَى، يَنْهَى)	فُنُونٌ: هنرها «مفرد: فن»	ناهي، ناةٌ: بازدارنده «جمع: ناهين و نُهاه»
أَوْمَرُ: دستور بده «وَأَوْمَرُ = وَأَمْرٌ»	قِيَمٌ: ارزشمند	نَمُودَجٌ: نمونه «جمع: نماذج»
تَرْبُوتِي: پرورشی	ل: بی گمان (حرف تأکید)	يُقَدِّمُ: تقدیم می کند، پیش می فرستد (ماضی: قَدَّمَ)

ب أَكْمِلْ تَرْجَمَةَ النَّصِّ التَّالِي.

﴿ مَوَاعِظُ قِيَمَةٍ ..... ﴾

1 يَجِبُ الْآبَاءُ وَالْأُمَّهَاتُ زُؤْيَةَ أَوْلَادِهِمْ فِي أَحْسَنِ حَالٍ. وَ لِذَلِكَ يَرِشِدُونَهُمْ دَائِمًا إِلَى الصِّفَاتِ الطَّيِّبَةِ وَالْأَعْمَالِ الصَّالِحَةِ. كَالْأَخْلَاقِ الْحَسَنَةِ. وَ تَعْلَمُ الْعُلُومَ وَالْمَهَارَاتِ وَالْفَنُونَ النَّافِعَةَ. وَ الْإِنْتِعَادِ عَنِ الْأَرَادِلِ وَ التَّقَرُّبِ إِلَى الْأَفْضَلِ وَ الْإِهْتِمَامِ بِالرِّيَاضَةِ. وَ مَطَالَعَةِ الْكُتُبِ وَ احْتِرَامِ الْقَانُونِ. وَ الْإِقْتِصَادِ فِي اسْتِهْلَاكِ الْمَاءِ وَ الْكَهْرَبَاءِ. وَ حَسَنِ التَّغْذِيَةِ. وَ غَيْرِ ذَلِكَ مِنَ الصِّفَاتِ وَالْأَعْمَالِ ...

پدران و مادران ..... فرزندانشان را در بهترین حال ..... و به همین علت پیوسته آن‌ها را به صفات پاک و کارهای شایسته، مانند اخلاق نیکو، و یادگرفتن علوم و مهارت‌ها و ..... سودمند، و دور شدن از ..... و نزدیک شدن به شایستگان و توجه به ..... و مطالعه کتاب‌ها و احترام به قانون و صرفه‌جویی در ..... آب و برق و تغذیه خوب و غیر آن از صفات و کارها ...

۲ و فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ نَرَى «لِقَمَانَ الْحَكِيمِ» يَقْدِمُ لِابْنِهِ مَوَاعِظَ قِيَمَةً. وَ هَذَا نَمُودَجٌ تَرْبَوِيٌّ لِيَهْتَدِيَ بِهِ كُلُّ الشَّبَابِ. فَقَدْ جَاءَ فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ:

و در قرآن کریم لقمان حکیم را ..... که پندهای ..... را برای پسرش ..... و این نمونه‌ای ..... است تا به واسطه آن همه جوانان را ..... در قرآن کریم آمده است:

۳ ﴿ يَا بُنَيَّ أَقِمِ الصَّلَاةَ وَ أْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَ أَنْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ اضْبِرْ عَلَيَّ مَا أَسَابَكَ إِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴾

ای پسرکم، نماز را ..... و به کار خوب دستور بده و از ..... بازدار و بر آن چه به تو رسیده است، شکیبیا باش، زیرا آن از ..... است.

﴿ وَ لَا تَصْعَرْ حَدَّكَ لِلنَّاسِ وَ لَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرْحًا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴾

و از مردم ..... و در زمین ..... راه نرو، زیرا خداوند هر ..... فخرفروشی را دوست نمی‌دارد.

﴿ وَ اقْصِدْ فِي مَشْيِكَ وَ اغْضُضْ مِنْ صَوْتِكَ إِنَّ أَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ ﴾

و در ..... میان‌روی کن و صدایت را ..... زیرا ..... صداها قطعاً صدای ..... است.

۴ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ مَنْ يُحَافِظُ عَلَيَّ الصَّلَاةِ فِي وَفْتِهَا. فَقَدْ قَالَ النَّبِيُّ ﷺ «إِنَّ عَمُودَ الدِّينِ الصَّلَاةُ»:

خدا ..... کسی را که از نماز در وقتش ..... پیامبر ﷺ فرموده است: «بی‌گمان ..... دین نماز است.»

وَ عَلَيْنَا أَنْ نَكُونَ مُشْتَاقِينَ إِلَى الْأَعْمَالِ الصَّالِحَةِ. وَ نَاهِينَ عَنِ الْمُنْكَرِ. وَ صَابِرِينَ عَلَى الْمَشَاكِلِ وَ الشَّدَائِدِ. فَإِنَّ ذَلِكَ مِنَ الْأُمُورِ الْمُهَيَّمَةِ.

ما باید مشتاق به کارهای شایسته و ..... از کار زشت و بر مشکلات و سختی‌ها بردبار باشیم، زیرا این از کارهای مهم است.

۵ وَ عَلَيْنَا أَنْ نَتَوَاضَعَ أَمَامَ أَسَاتِدَتِنَا وَ أَوْلِيَانِنَا وَ زُمَلَانِنَا وَ جِيرَانِنَا وَ أَقْرَبَانِنَا وَ كُلِّ مَنْ حَوْلَنَا؛

ما باید در مقابل استادانمان، دوستانمان، همکارانمان، ..... نزدیکانمان و هر کسی که اطراف ماست، .....؛

۶ فَقَدْ قَالَ الْإِمَامُ الْكَاطِمُ (ع): «الْحِكْمَةُ تَعْمُرُ فِي قَلْبِ الْمُتَوَاضِعِ، وَ لَا تَعْمُرُ فِي قَلْبِ الْمُتَكَبِّرِ الْجَبَّارِ.»

امام موسی کاظم (ع) فرموده است: «حکمت در قلب متواضع ..... و در قلب متکبر ..... ماندگار نمی‌شود.»

۷ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُعْجَبٍ بِنَفْسِهِ. إِذَنْ عَلَيْنَا أَنْ لَا نَتَكَبَّرَ عَلَى الْآخَرِينَ؛ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُتَكَبِّرِينَ.

همانا خداوند هر ..... را دوست نمی‌دارد. بنابراین بر ما واجب است که بر ..... تکبر نورزیم؛ زیرا خدا متکبران را دوست نمی‌دارد.

۸ وَ عَلَيْنَا أَنْ لَا نَرْفَعَ أَصْوَاتَنَا فَوْقَ صَوْتِ الْمُخَاطَبِ؛ فَقَدْ شَبَّهَ اللَّهُ كَلَامَ مَنْ يَرْفَعُ صَوْتَهُ دُونَ دَلِيلِ مَنْطِقِي بِصَوْتِ الْجِمَارِ.

بر ماست که صداهايمان را برتر از صدای مخاطب ..... خداوند سخن کسی را که صدایش را ..... دلیل منطقی بالا می‌برد به صدای ..... تشبیه کرده است.

ج. عَيْنِ السَّحِيحِ وَ الْخَطَأِ حَسَبَ نَسَبِ الدَّرْسِ. .

۱ الْآبَاءُ وَ الْأُمَّهَاتُ يَرِشِدُونَ أَوْلَادَهُمْ إِلَى الْأَعْمَالِ الصَّالِحَةِ.

۲ يُحِبُّ أَنْ تَرْفَعَ أَصْوَاتَنَا فَوْقَ صَوْتِ مَنْ نَتَكَلَّمُ مَعَهُ.

۳ الْحِكْمَةُ تَعْمُرُ فِي قَلْبِ الْمُتَكَبِّرِ. وَ لَا تَعْمُرُ فِي قَلْبِ الْمُتَوَاضِعِ.

۴ عَلَيْنَا أَنْ نَكُونَ نَاهِينَ عَنِ الصِّفَاتِ الطَّيِّبَةِ.

۵ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُعْجَبٍ بِنَفْسِهِ.

۶ أَلْغِجَابُ بِالنَّفْسِ مِنَ الْأَعْمَالِ الْقِيَمَةِ.

اعلموا: بدانید

اسم التفضيل و اسم المكان

اسم تفضیل صفتی است که مفهوم برتری را می‌رساند و در زبان عربی بر وزن «أفعل» است. اسم تفضیل معادل «صفت برتر» و «صفت برترین» زبان فارسی است؛

مثال > أکْبَرُ: بزرگ‌تر، بزرگ‌ترین / أخطَرُ: خطرناک‌تر، خطرناک‌ترین / أَوْحَشُ: ارزان‌تر، ارزان‌ترین

۱۱) مُحَمَّدٌ أُنَجُّ مِنْ حَامِدٍ. / محمّد موفق‌تر از حامد است.

۱۲) مُحَمَّدٌ أُنَجُّ طُلَّابِ الصَّفِّ. / محمّد موفق‌ترین دانش‌آموزان کلاس است.

۱۳) مُحَمَّدٌ أُنَجُّ طَالِبٍ فِي الصَّفِّ. / محمّد موفق‌ترین دانش‌آموز در کلاس است.

۱۴) الرَّبِيعُ أَجْمَلُ مِنَ الشِّتَاءِ. / بهار زیباتر از زمستان است.

۱۵) الرَّبِيعُ أَجْمَلُ فُصُولِ السَّنَةِ. / بهار زیباترین فصل‌های سال است.

۱۶) الرَّبِيعُ أَجْمَلُ فَضْلِ فِي السَّنَةِ. / بهار زیباترین فصل در سال است.

■ گاهی وزن اسم تفضیل به شکل‌های زیر می‌آید.

أدْکَى: باهوش‌تر، باهوش‌ترین

أَعْلَى: بلندتر، بلندترین

أهمّ: مهم‌تر، مهم‌ترین

أَحَبّ: محبوب‌تر، محبوب‌ترین

■ مؤنث اسم تفضیل بر وزن «فُعْلَى» می‌آید؛ مانند: «سَمِيَّةُ الْكُبْرَى»: سَمِيَّةُ بزرگ‌تر / سَعِيدَةُ الصُّغْرَى: سعیده کوچک‌تر

اسم تفضیل در حالت مقایسه بین دو اسم مؤنث معمولاً بر همان وزن «أفعل» می‌آید؛

مثال > فَاطِمَةُ أَكْبَرُ مِنْ زَيْنَبَ / زینبِ أَصْغَرُ مِنْ مَرْيَمَ

■ جمع اسم تفضیل بر وزن «أفَاعِل» است؛ مانند: أَكْبَرُ، أَكْبَرُ / أَصْغَرُ، أَصْغَرُ / أَفْضَلُ، أَفْضَلُ

■ هر گاه اسم تفضیل همراه حرف جرّ «مِنْ» باشد، معنای «برتر» دارد؛

مثال > عَلِيٌّ أَكْبَرُ مِنْ حَامِدٍ. / علی از حامد بزرگ‌تر است.

مثال > هَذَا أَجْمَلُ مِنْ ذَلِكَ. / این از آن زیباتر است.

■ و هر گاه اسم تفضیل «مُضَاف» واقع شود، معنای «برترین» دارد؛

مثال > عَلِيٌّ أَشَجَعُ النَّاسِ. / علی شجاع‌ترین مردم است.

مثال > جَبَلُ دِمَاوَنْدِ أَغْلَى جِبَالِ إِيرَانَ. / کوه دماوند بلندترین کوه‌های ایران است.

اِحْتَبِرْتَفْسِكَ كَمَلِ التَّرَجَمَةِ، ثُمَّ صَنَعَ حَطًّا تَحْتَ اسْمِ التَّفْضِيلِ.

۱) أَفْضَلُ النَّاسِ أَنْفَعُهُمُ لِلنَّاسِ. / مردم سودمندترینشان ..... مردم است.

۲) أَغْلَمُ النَّاسِ مَنْ جَمَعَ عِلْمَ النَّاسِ إِلَى عِلْمِهِ. / مردم، کسی است که دانش مردم را به دانش خودش بیفزاید.

۳) أَفْضَلُ الْأَعْمَالِ الْكَسْبُ مِنَ الْحَلَالِ. / بهترین ..... کسب روزی حلال است.

۴) الْأَحْيَاءُ حَسَنٌ وَلَكِنْ فِي النِّسَاءِ أَحْسَنُ. / شرم خوب است ولی در ..... است.

۵) جَبَلُ دِمَاوَنْدِ أَغْلَى جِبَلِ إِيرَانَ. / کوه دماوند ..... کوه در ایران است.

■ دو کلمه «خَیْر» و «شَر» به معنای «خوبی» و «بدی» می‌توانند به معنای اسم تفضیل بیایند؛ در این صورت، معمولاً بعد از آن‌ها حرف جرّ «مِنْ» است یا به صورت مضاف می‌آید؛

﴿مِثَال﴾ لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ ﴿ شب قدر بهتر از هزار ماه است.

﴿مِثَال﴾ خَيْرُ الْأُمُورِ أَوْسَطُهَا: بهترین کارها میانه‌ترین آن‌هاست.

إِحْتَبِرْ نَفْسَكَ أَكْمِلْ تَرْجَمَةَ كُلِّ عِبَارَةٍ حَسَبَ قَوَاعِدِ الدُّرْسِ؛ ثُمَّ عَيِّنِ الْمَطْلُوبَ مِنْكَ.

۱ تَفَكَّرْ سَاعَةً خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ سَبْعِينَ سَاعَةً. یک ساعت اندیشیدن از عبادت هفتاد سال ..... است.

الْمُتَبَدِّأُ: ..... الْأَخْيَرُ: ..... الْمَجْرُوزُ بِحَرْفِ الْجَرِّ: .....

۲ خَيْرُ النَّاسِ مَنْ نَفَعَ النَّاسَ. ..... مردم کسی است که به مردم سود برساند.

الْمُضَافُ إِلَيْهِ: ..... الْمَمْتَدِّأُ: ..... الْمَفْعُولُ: .....

۳ حَيٌّ عَلَى خَيْرِ الْعَمَلِ. به سوی ..... کار ..... .

اسْمُ التَّفْضِيلِ: ..... الْمُضَافُ إِلَيْهِ: .....

اسم مکان

بر مکان دلالت می‌کند و بر وزن «مَفْعَلٌ، مَفْعِلٌ و مَفْعَلَةٌ» است؛

﴿مِثَال﴾ مَضْنَعٌ: کارخانه / مَحْزَنٌ: انبار / مَطْبَخٌ: آشپزخانه / مَلْعَبٌ: ورزشگاه / مَنْزِلٌ: خانه / مَرْزَعَةٌ: کشتزار / مَطْبَعَةٌ: چاپخانه / مَكْتَبَةٌ: کتابخانه

■ جمع اسم مکان بر وزن «مَفَاعِلٌ» است؛

﴿مِثَال﴾ مَنَازِلٌ: منازل / مَحْزَنٌ: مخازن / مَدْرَسَةٌ: مدارس / مَسْجِدٌ: مساجد / مَطْبَعَةٌ: مطابع / مَنَظَرَةٌ: مناظر

إِحْتَبِرْ نَفْسَكَ أَكْمِلْ تَرْجَمَةَ الْآيَاتِ وَ الْأَحَادِيثِ. ثُمَّ صَغِّ حَطًّا تَحْتَ اسْمِ التَّفْضِيلِ وَ اسْمِ الْمَكَانِ.

۱ ﴿... وَ جَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ﴾

و با آنان به [شیوه‌ای] که بهتر است ..... بی‌گمان پروردگارت به آن که ..... گمراه شد، داناتر است.

۲ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. ای ..... مهربانان.

۳ رَبِّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ ﴿ ..... مشرق و مغرب.

۴ كَانَتْ مَكْتَبَتُهُ جُنْدِي سَابُورٍ فِي خَوْزِسْتَانٍ أَكْبَرِ مَكْتَبَتِهِ فِي الْعَالَمِ الْقَدِيمِ.

کتابخانه جندی‌شاپور در خوزستان بزرگ‌ترین کتابخانه در جهان قدیم ..... .

۵ مَنْ غَلَبَتْ شَهْوَتُهُ عَقْلَهُ فَهُوَ شَرٌّ مِنَ الْبَهَائِمِ.

کسی که شهوتش بر خرد او چیره شد، پس او ..... از ..... است.

جَادِلٌ: گفت‌وگو کن / ضَلَّ: گمراه شد

التمرين

التمرين الأول ترجم الأفعال و المصادر التالية.

الماضي	المضارع	الأمر و النهي	المصدر
قَدْ أَرْسَلَ: فرستاده است	يُرْسِلُ:	أَرْسِلْ:	إِرْسَالٌ: .....
إِسْتَعْلَى:	لَا يَسْتَعْلَى:	إِسْتَعْلَى:	إِسْتِعْلَالٌ: کار کردن
إِنْقَطَعَ:	يَنْقَطِعُونَ:	إِنْقَطِعْ:	إِنْقِطَاعٌ: بریده شدن
إِسْتَغْفَرَ:	يَسْتَغْفِرُ: آمرزش می خواهد	إِسْتَغْفِرْ:	إِسْتِغْفَارٌ: .....
جَادَلَ:	يُجَادِلُ:	جَادِلُوا:	مُجَادَلَةٌ: ستیز کردن
تَجَسَّسَ: جاسوسی کرد	يَتَجَسَّسُ:	لَا تَجَسَّسُوا:	تَجَسُّسٌ: .....
مَا تَعَاوَنُوا:	يَتَعَاوَنُ:	تَعَاوَنُ:	تَعَاوُنٌ: همیاری کردن
مَا عَوَّضَتْ:	يُعَوِّضُ: جبران می کند	عَوِّضِي:	تَعْوِضٌ: .....

التمرين الثاني أكمل تزجمة الجمل و التراكيب التالية. ثم صغ خطأ تحت اسم التفصيل و اسم المكان.

- ﴿إِنَّ أَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ﴾: زیرا ..... صداها قطعاً صدای ..... است.
- ذَلِكَ مَنَجَّرٌ زَمِيلِي، لَهُ سِرَاوِيلٌ أَفْضَلُ: آن ..... همکارم است، شلوارهای ..... دارد.
- زُبُّ سَكُوتٍ أَبْلَغُ مِنَ الْكَلَامِ: چه بسا سکوتی ..... از ..... باشد.
- يَعْمَلُ هَؤُلَاءِ الرُّجَالُ فِي مَضْنَعٍ أَكْبَرَ: این مردان در کارخانه‌ای ..... کار می کنند.
- ﴿مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾: از ..... الحرام
- يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ: ای ..... مهربانان،
- يَا أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ: ای ..... آفرینندگان،
- يَا أَسْمَعَ السَّمَاعِينَ: ای شنواترین .....
- أُرِيدُ أَرْحَصَ مِنْ هَذَا: ..... از این را می خواهم.

التمرين الثالث أأي كلمة من الكلمات التالية تناسب التوضيحات التالية.

أَلْخَدُّ / عَزَمَ الْأُمُورَ / الْجِمَارُ / الْمُنْكَرُ / الْمَخْتَالُ الْفَخُورُ

- الإنسان الذي يفتخر بنفسه كثيراً: .....
- حيوان يستخدم للحمل و الركوب: .....
- العقل السيء و القبيح: .....
- قسم من صفة الوجه: .....
- من الأعمال المهمة: .....

الف اَصْعِ الْمَثْرَدِفَاتِ وَ الْمَتَضَادَاتِ فِي مَكَانِهَا الْمُنَاسِبِ.

أَقْل / سَبِيل / فَخُور / أَعْلَى / أَرْحَص / مَنْزِل / قِيَمَة / أَنْكَر

- ۱ سِغْر = [ ]   ۲ أَقْبَح = [ ]   ۳ طَرِيق = [ ]   ۴ بَيْت = [ ]
 ۵ أَفْضَر = [ ]   ۶ مُتَوَاضِع = [ ]   ۷ أَكْثَر = [ ]   ۸ أَعْلَى = [ ]

ب اُكْتُبْ مُفْرَدًا أَوْ جَمْعًا الْأَسْمَاءَ التَّالِيَةَ:

- ۱ مُفْرَدٌ كَلِمَةٌ «أَسْعَار»: .....   ۲ مُفْرَدٌ كَلِمَةٌ «أَرَادِل»: .....   ۳ مُفْرَدٌ كَلِمَةٌ «فُنُون»: .....
 ۴ جَمْعٌ كَلِمَةٌ «نَمُودَج»: .....   ۵ جَمْعٌ كَلِمَةٌ «سِرْوَال»: .....   ۶ جَمْعٌ كَلِمَةٌ «نَاة»: .....
 ۷ مُفْرَدٌ كَلِمَةٌ «جِيرَان»: .....   ۸ مُفْرَدٌ كَلِمَةٌ «شَبَاب»: .....   ۹ مُفْرَدٌ كَلِمَةٌ «آبَاء»: .....
 ۱۰ جَمْعٌ كَلِمَةٌ «حِمَار»: .....   ۱۱ جَمْعٌ كَلِمَةٌ «قَرِيب»: .....   ۱۲ جَمْعٌ كَلِمَةٌ «رَمِيل»: .....

الف اَعْيِنِ نَوْعَ الْأَفْعَالِ الَّتِي تَحْتَهَا حَطٌّ وَ مَبْرُزٌ تَرَجَمْتَهَا.

أَرَادَ قَنْبِرٌ أَنْ يَسْبُ أَلَّذِي كَانَ سَبَّهُ؛ فَقَالَ الْإِمَامُ عَلِيُّ عليه السلام لَهُ: مَهْلًا يَا قَنْبِرُ، دَعِ شَاتِمَكَ مَهَانًا تُرْضِ الرَّحْمَانَ وَ تُسَخِّطِ الشَّيْطَانَ وَ تُعَاقِبَ عَدُوَّكَ.

قنبر خواست به کسی که به او ناسزا گفته بود، دشنام دهد، پس امام علی عليه السلام به او فرمود:

ای قنبر آرام باش، دشنام گوی خود را خوار رها کن تا [خدای] بخشاینده را خشنود و اهریمن را خشمگین کنی و دشمنت را کیفر داده باشی.

ب صُغِ هَذِهِ الْجُمْلَ وَ التَّرَاكِيِبِ فِي مَكَانِهَا الْمُنَاسِبِ.

هُؤُلَاءِ مُتَعَلِّمُونَ / هَاتَانِ الْمُدْرَسَتَانِ / تِلْكَ الْفِضَّةُ / أَوْلَانِكَ عَمَالٌ / هَذَا صَدِيقَانِ / أَوْلَانِكَ الطَّبِيبَاتِ

مفرد مؤنث	مثنی مذکر	مثنی مؤنث	جمع مذکر سالم	جمع مؤنث سالم	جمع مکسر
.....	.....	.....	.....	.....	.....

الف اَعْيِنِ الْكَلِمَةَ الَّتِي لَا تُنَاسِبُ الْكَلِمَاتِ الْأُخْرَى.

- ۱ شَبَاب   ۲ أَفْضَل   ۳ مَخْزَن   ۴ حِمَار   ۵ مَنَجَّر   ۶ قِيَمَة
 ۱ كِبَر   ۲ أَخْضَر   ۳ مَطْبَعَة   ۴ فَرَس   ۵ عُرْفَة   ۶ أَضْدِقَاء
 ۱ طُفُولَة   ۲ أَجْمَل   ۳ قَبِيح   ۴ كَذِب   ۵ صَف   ۶ أَقْرِبَاء
 ۱ بَطَارِيَة   ۲ أَحْسَن   ۳ مَكْتَبَة   ۴ ذَنْب   ۵ لَبُونَة   ۶ أَحِبَّة

ب. عَيِّنِ الْمَطْلُوبَ مِنْكَ.

- ١ أَعْلَمُ النَّاسِ، مَنْ جَمَعَ عِلْمَ النَّاسِ إِلَى عِلْمِهِ. ..... إسمَ التَّفْضِيلِ: ..... أَلْجَارُ وَ الْمَجْرُوزُ: .....
- ٢ حُسْنُ الْخُلُقِ يَضْفُ الدِّينَ. ..... أَلْمُبْتَدَأُ: ..... أَلْخَيْرُ: .....
- ٣ أَللَّهُمَّ كَمَا حَسَّنْتَ خُلُقِي، فَحَسِّنْ خُلُقِي. ..... فِعْلُ الْأَمْرِ: ..... أَلْفِعْلُ الْمَاضِي: .....
- ٤ أَرَادَ قَنْبِرٌ أَنْ يَسُبَّ الَّذِي كَانَ سَبَّهُ. ..... أَلْفَاعِلُ: ..... أَلْفِعْلُ الْمُضَارِعِ: .....
- ٥ جَبَلٌ دَمَاوَدٌ أَعْلَى مِنْ جَبَلِ دَنَا. ..... أَلْجَارُ وَ الْمَجْرُوزُ: ..... إسمَ التَّفْضِيلِ: .....
- ٦ إِنَّمَا بُعِثْتُ لِأَتَمِّمَ مَكَارِمَ الْأَخْلَاقِ. ..... أَلْمُضَافُ إِلَيْهِ: ..... أَلْمَفْعُولُ: .....

ج. عَيِّنِ الْمَحَلَّ الْإِعْرَابِيَّ لِلْكَلِمَاتِ الْمَلُؤَنَةِ.

- ١ ﴿لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا﴾ .....
.....
- ٢ أَلْسُكُوتٌ ذَهَبٌ وَ الْكَلَامُ فِضَّةٌ. ....
.....
- ٣ ﴿لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ﴾ .....
.....
- ٤ عِدَاوَةٌ الْعَائِلِ خَيْرٌ مِنْ صِدَاقَةِ الْجَاهِلِ. ....
.....
- ٥ ﴿فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ﴾ .....
.....

أَلْتَمْرِينِ السَّابِغِ | عَيِّنِ الْجُمْلَةَ الصَّحِيحَةَ وَ غَيِّرِ الصَّحِيحَةَ حَسَبَ الْحَقِيقَةِ.

- ١ أَلْجَنَّةُ لَا تَعْمَرُ فِي قَلْبِ الْمُتَكَبِّرِ الْجَبَّارِ.
- ٢ إِنَّ أَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْبَقَرَاتِ.
- ٣ أَلْإِعْجَابُ بِالنَّفْسِ عَمَلٌ مَقْبُولٌ.
- ٤ أَلْجِمَازُ حَيَوَانٌ يُسْتَخْدَمُ لِلْحَمْلِ وَ الرُّكُوبِ.
- ٥ السَّغْيُ لِمَعْرِفَةِ أَسْرَارِ النَّاسِ أَمْرٌ جَمِيلٌ.

أَلْتَمْرِينِ الثَّامِنِ | الْفَا ضَعْ فِي الْفَرَاغِ كَلِمَةً مُنَاسِبَةً.

- ١ لَيْسَ شَيْءٌ ..... فِي الْمِيزَانِ مِنَ الْخُلُقِ الْحَسَنِ. أَثْقَلَ مَعْجَبٌ
- ٢ عَلَيْنَا أَنْ ..... أَمَامَ أَصْدِقَائِنَا. نَتَكَبَّرُ نَتَوَاضَعُ
- ٣ ..... إِخْوَانِكُمْ مِنْ أَهْدَى إِلَيْكُمْ غِيُونِكُمْ. خَيْرٌ شَرٌّ
- ٤ ذَلِكَ ..... زَمِيلِي، لَهُ سِرَاوِيلٌ أَفْضَلُ. مَتَجَرٌّ سِغْرٌ
- ٥ ذَلِكَ الْقَمِيضُ ..... بِتَسْعِينَ أَلْفَ تُوْمَانٍ. الْخَشْبِيُّ الرَّجَالِيُّ
- ٦ أَعْطَنِي هَذَا السَّرْوَالَ بَعْدَ ..... مِئَتَيْنِ وَ عِشْرِينَ أَلْفًا. النَّوْعِيَّةُ التَّخْفِيضُ

أَثْقَلَ: سَنَكِينُ تَرٍ / مَتَجَرٌّ: مَغَاذِهِ / سِغْرٌ: قِيَمَتُ / النَّوْعِيَّةُ: جِنْسُ / التَّخْفِيضُ: تَخْفِيفُ

ب. اِجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ إجاباتٍ حَسَبِ الصُّورِ.

۲. أين الطائرات؟

۱. كم رجلاً تُشاهد في الصورة؟

۴. أ هنا طهران أم اصفهان؟

۳. يم تذهب التلميذات إلى المدرسة؟

۶. ماذا ترى فوق الشجرة؟

۵. ما هو على المنضدة؟

التمرين التاسع

الف. اِنتَجِبِ التَّرْجُمَةَ الصَّحِيحَةَ، ثُمَّ عَيِّنِ الْمَطْلُوبَ مِنْكَ.

۱ ﴿فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ﴾ (الفاعل: ..... (المفعول: .....)

الف) خداوند آرامش خویش را بر پیامبرش و بر مؤمنان نازل کرده است.

ب) آرامشی از جانب خداوند بر پیامبرش و بر مؤمنان نازل شده است.

۲ ﴿لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا﴾ (نوع الفعل: ..... آفعال: .....)

- الف) خداوند به هر کس به اندازه توانایی اش تکلیف نمی‌دهد.
 ب) خداوند به کسی جز به اندازه توانش تکلیف نمی‌دهد.

۳ نَيْسَ شَيْءٍ أَثْقَلَ فِي الْمِيزَانِ مِنَ الْخُلُقِ الْحَسَنِ. (الجزاء و المَجْرور: ..... الصِّغَةُ: .....)

- الف) اخلاق نیکو در ترازوی اعمال چیز سنگینی نیست.
 ب) در ترازوی اعمال، چیزی سنگین‌تر از اخلاق نیکو نیست.

۴ أَلَلَّهُمْ كَمَا حَسَنَتْ خُلُقِي، فَحَسَّنْ خُلُقِي. (نوع الفعل لِـ «حَسَنَتْ»: ..... صيغة الفعل لِـ «حَسَّنْ»: .....)

- الف) خدایا همان‌طور که آفرینش را نیکو گردانیدی، اخلاقم را نیکو گردان.
 ب) همان‌طور که خداوند آفرینش را نیکو کرده است، اخلاقم را نیکو خواهد کرد.

۵ إِنَّمَا يُعِثُّ لِأَتَمِّ مَكَارِمِ الْأَخْلَاقِ.

- الف) به راستی من برانگیخته شدم تا صفات برتر اخلاقی کامل شود.
 ب) بی‌گمان فرستاده شدم تا صفات برتر اخلاقی را کامل کنم.

۶ عَدَاوَةُ الْعَاقِلِ خَيْرٌ مِنْ صِدَاقَةِ الْجَاهِلِ. (التمبئاً: ..... الخبَر: .....)

- الف) دشمنی عاقل بهتر از دوستی نادان است.
 ب) دوستی نادان از دشمنی عاقل بهتر است.

۷ ذَلِكَ مَتَجَرَّ زَمِيلِي، لَهُ سِرَاوِيلُ أَفْضَلُ. (اسم المكان: ..... اسم التفضيل: .....)

- الف) آن مغازه برای دوستم است، شلوارهای ارزانی دارد.
 ب) آن مغازه همکارم است، شلوارهای بهتری دارد.

۸ ﴿... رَبَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ﴾ (فعل الأمر: ..... المضاف إليه: .....)

- الف) پروردگارا، ایمان آوردیم پس ما را بیمارز و به ما مهربانی کن که تو مهربان‌ترین مهربانان هستی.
 ب) پروردگاران ما را ایمن کرد و بخشید و به ما مهربانی کرد، زیرا مهربان‌ترین مهربانان است.

ب ا كَمَلِ الْفَرَاعَاتِ فِي التَّرْجَمَةِ الْفَارِسِيَّةِ.

۱ أُرِيدُ أَرْحَصَ مِنْ هَذَا. هَذِهِ الْأَسْعَاظُ غَالِيَةٌ. .... از این می‌خواهم. این ..... گران است.

۲ سَيِّدَتِي، يَخْتَلِفُ السُّعْرُ حَسَبَ التَّوَعِيَاتِ. .... سرورم، ..... برحسب ..... فرق دارد.

۳ أُرِيدُ سِرَاوِيلَ أَفْضَلَ مِنْ هَذِهِ. .... بهتر از ..... می‌خواهم.

۴ زَجَاءً أَعْطِنِي سِرْوَالاً مِنْ هَذَا النَّوْعِ. .... لطفاً، ..... از این نوع به من ..... .

۵ حَسُنَ الْخُلُقِ نِصْفَ الدِّينِ. .... نیمی از دین است.

۶ مَنْ سَاءَ خُلُقُهُ عَذَّبَ نَفْسَهُ. .... هر کس اخلاقش ..... خودش را .....

- ۷ أَحَبَّ عِبَادِ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ أَنْفَعُهُمْ لِعِبَادِهِ. محبوب‌ترین بندگان خدا ..... خدا ..... برای بندگانش است.
- ۸ أَلَسْكَوْتُ ذَهَبَ وَ الْكَلَامُ فِضَّةٌ. سکوت ..... و سخن ..... است.
- ۹ مَا أَرْضَى الْمُؤْمِنَ رَبُّهُ بِمِثْلِ الْجِلْمِ. مؤمن ..... را با [چیزی] مانند بردباری .....
- ۱۰ وَلَا أَسْحَطُ الشَّيْطَانَ بِمِثْلِ الصَّفَةِ. و اهریمن را با [چیزی] مانند خاموشی .....
- ۱۱ وَلَا عَوْقِبَ الْأَخْمَقِ بِمِثْلِ السُّكُوتِ عَنْهُ. و نادان با چیزی همانند دم فرو بستن در برابرش .....
- ۱۲ ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ﴿۱﴾ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿۲﴾ شَرِّ النَّاسِ ذُو الْوَجْهِينِ. بدترین مردم .....
- ۱۳ حَيْرٌ إِيَّائِكُمْ مَنْ أَهْدَى إِلَيْكُمْ عُيُوبَكُمْ. برادرانتان کسی است که عیب‌هایتان را به شما .....

الْتَّمِرِينَ الْعَاشِرُ | الف | تَرْجِمِ الْجَمَلَ التَّالِيَةَ.

- ۱ أَنْتَ تَحْفَظُنِي: ..... ۲ مَا أَرْسَلْتُ رِسَالَةً: .....
- ۳ مَا نَزَّلُوا الْبَصَائِعَ: ..... ۴ سَتُصْلِحُ كُلَّ شَيْءٍ: .....
- ۵ كَانَ يَسْمَعُ صَوْتًا: ..... ۶ لَا تَقْطَعُوا الْأَشْجَارَ: .....
- ۷ هُمْ لَا يُصَدِّقُونَ كَلَامِي: ..... ۸ سَأَتَّصِلُ بِالْمُشْرِفِ: .....
- ۹ الْأَصْدِقَاءُ ذَكَرُونِي: ..... ۱۰ اِغْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ: .....

ب | تَرْجِمِ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا حَطُّ:

- ۱ كَانُوا يَذْهَبُونَ: ..... ۲ مَا زَجَعَتْ مِنَ السَّقَرِ: ..... ۳ لَا تَقْتَرِبُوا مِنَ النَّارِ: .....
- ۴ أَوْلَيْكَ يُخَيِّرُونَنِي: ..... ۵ سَتَسْغِيْلُ مَلَابِسِنَا: ..... ۶ اِغْتِنَامُ الْفُرْصَةِ: .....
- ۷ اِسْتِرْجَاعُ الْأَمَانَةِ: ..... ۸ اِسْتِغْفِرُوا اللَّهَ: ..... ۹ يَشْتَغِلُونَ فِي الْمَضْنَعِ: .....

ج | اجِبِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ:

- ۱ مِنْ أَيْنَ أَنْتَ؟ ..... ۲ كَمْ غَمْرُكَ؟ .....
- ۳ مَا هُوَ شُغْلُ الْوَالِدِ؟ ..... ۴ بِمِ تَذْهَبُ (تَذْهَبِينَ) إِلَى السَّفَرَةِ؟ .....
- ۵ مَا هُوَ رَقْمُ عُرْفَتِكَ؟ ..... ۶ بِكَمْ تُوْمَانِ هَذَا السُّرْوَالُ؟ .....
- ۷ مِنْ أَيِّ مَدِينَةٍ أَنْتَ؟ ..... ۸ كَيْفَ الْجَوْ فِي بَلَدِكَ؟ .....

د | رَتِّبِ الْكَلِمَاتِ وَ اكْتُبِ سَوْألاً وَ جَوَاباً.

- ۱ يَتَسَعِينَ / تُوْمَانٍ / بِكَمْ / هَذَا الْقَمِيصُ / أَلْفُ تُوْمَانٍ / . / ؟

- ۲ الْأَلْوَانِ / أَسْوَدٌ وَ أَبْيَضٌ / عِنْدَكُمْ / وَ أَحْمَرٌ / أَيُّ / . / ؟

٣ صاز / ألف تومان / ثلاثين / المَبْلَغُ / كم / . / ؟

٤ القَمِيصِ الرَّجَالِي / ستون ألف تومان / هذا / سِغَرُ / كم / . / ؟

الْتَمَرِينَ الْحَادِي عَشَرَ | تَرْجِمِ الْجُمْلَةَ التَّالِيَةَ، ثُمَّ عَيِّنْ صِيغَةَ الْأَفْعَالِ.

- ١ لا يَزِجُ صَدِيقِي: ..... ٢ أَكْتُبُوا وَاجِبَاتِكُمْ: .....
- ٣ لا أَكْتُبُ رِسَالَتِي: ..... ٤ سَافَرْنَا إِلَى قَرْيَةٍ: .....
- ٥ جَلَسْتُ عَلَى كُرْسِيِّهَا: ..... ٦ هَلْ تَسْمَعُنَ صَوْتًا؟ .....
- ٧ هُمْ يَلْعَبُونَ مَعًا. ....

الْتَمَرِينَ الثَّانِي عَشَرَ | عَيِّنِ الْكَلِمَةَ الصَّحِيحَةَ حَسَبَ الْفِعْلِ الْمَاضِي.

الْفِعْلُ الْمَاضِي	الْفِعْلُ الْمَضَارِعُ	فِعْلُ الْأَمْرِ	الْمَقْدَرُ	إِسْمُ الْفَاعِلِ
أَنْزَلَ	☐ يُنْزِلُ	☐ نَزَّلْ	☐ أَنْزَلْ	☐ مَنْزِلٌ
	☐ يَنْزِلُ	☐ أَنْزِلْ	☐ تَنْزِيلٌ	☐ مَنْزِلٌ
قَرَّبَ	☐ يَقْرِبُ	☐ أَقْرِبْ	☐ تَقَارِبٌ	☐ مَقْرَبٌ
	☐ يُقْرِبُ	☐ قَرِّبْ	☐ تَقْرِيْبٌ	☐ مَقْتَرِبٌ
تَعَامَلَ	☐ يَتَعَامَلُ	☐ عَامِلٌ	☐ مُعَامَلَةٌ	☐ مُعَامِلٌ
	☐ يُعَامِلُ	☐ تَعَامَلْ	☐ تَعَامَلٌ	☐ مُتَعَامِلٌ
دَافَعَ	☐ يَدْفَعُ	☐ دَافِعٌ	☐ تَدَافِعٌ	☐ مُتَدَافِعٌ
	☐ يُدَافِعُ	☐ إِدْفَعْ	☐ مُدَافِعَةٌ	☐ مُدَافِعٌ
اسْتَرْحَمَ	☐ تَرْحَمُ	☐ تَرْحَمْ	☐ تَرْحَمٌ	☐ مُتَرْحِمٌ
	☐ يَسْتَرْحِمُ	☐ اسْتَرْحِمْ	☐ اسْتِرْحَامٌ	☐ مُسْتَرْحِمٌ
اِكْتَشَفَ	☐ كَاشَفَ	☐ اِكْتَشِفْ	☐ مُكَاشَفَةٌ	☐ مُكْتَشِفٌ
	☐ يَكْتَشِفُ	☐ كَاشِفٌ	☐ اِكْتِشَافٌ	☐ مُكَاشِفٌ
اِنْفَتَحَ	☐ يَنْفَتِحُ	☐ اِفْتَتِحْ	☐ اِنْفِتَاحٌ	☐ مُنْفَتِحٌ
	☐ يَفْتَتِحُ	☐ اِنْفَتِحْ	☐ اِفْتِتاحٌ	☐ مُنْفَتِحٌ
تَعَلَّمَ	☐ يُعَلِّمُ	☐ عَلِّمْ	☐ تَعْلِيمٌ	☐ مُعَلِّمٌ
	☐ يَتَعَلَّمُ	☐ تَعَلَّمْ	☐ تَعَلُّمٌ	☐ مُتَعَلِّمٌ

پرسش‌های چهارگزینه‌ای

۱. **في أي عبارة ما جاء اسم مؤنث؟**

- (۱) قاطع الزحج هو الذي لا يذهب لزيارته أقرابه.
 (۲) الفلاح قسم المزرعة إلى نصفين بذلك الشهر.
 (۳) الغراب طائر أسود اللون ليس جميل الصوت.
 (۴) السفينة انكسرت قليلاً ولكنها ما غرقت.

۲. **عین جفلة لیس فيها الجفع المکسر.**

- (۱) «و لا تلقبوهم بألقاب يكرهونها»
 (۲) هم قادرون على قراءة التصوص البسيطة.
 (۳) هذه الموظفة كتبت رسائل إدارية بدقة.
 (۴) هؤلاء المؤمنون يأكلون طعام الإفطار.

۳. **كم اسماً مذكراً جاء في عبارة «التجسس محاولة قبيحة لكشف سر الناس».**

- (۱) أزيعة (۲) خمسة (۳) ثلاثة (۴) ستة

۴. **أي عبارة ما جاءت فيها صفة؟**

- (۱) تساعد أختي الكبيرة والدتنا كل يوم.
 (۲) الصاعقة كهزبا تنزل من السماء مع الرعد.
 (۳) مسجد الإمام، أثر قديم في محافظة أصفهان.
 (۴) يا صديقي، أشكرك على عمليك الصالح.

۵. **عین عبارة جاء فيها اسم المفعول.**

- (۱) الطفولة هي السنوات الأولى من حياة الإنسان.
 (۲) إن العلم حياة القلوب و نور الأبصار.
 (۳) من جرت المجزب حلت به الندامة.
 (۴) رب اغفر و ارحم و أنت خير الراحمين

۶. **في أي عبارة ما جاء فيها اسم التفضيل.**

- (۱) شجعت والده بنتها على سعي كثير.
 (۲) ليس شيء أثقل في الميزان من الخلق الحسن.
 (۳) العذل حسن ولكن في الأمراء أحسن.
 (۴) أحب بيوتكم إلى الله بيت فيه يتيم مكرم.

۷. **عین الصحيح.**

- (۱) أكثر العيب أن تعيب ما فيك مثله: بزرگ‌ترین عیب آن است که عیب‌جویی کنی آن چه را که در دیگران می‌بینی.
 (۲) وقد تفتش عين الحياة في الظلمات: و گاهی چشمه زندگی را در تاریکی‌ها جست‌وجو می‌کند.
 (۳) إنما بعثت لأتمم مكارم الأخلاق: مسلماً فرستاده می‌شوم تا صفات برتر اخلاقی کامل شود.
 (۴) سامحيني؛ أنت على الحق. أبدل لك البطاقة: مرا ببخش؛ حق با شماست. کارت را برایت عوض می‌کنم.

۸. **عین الأصح للترجمة: «يَضْرِبُ اللهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ»**

(تبری ۶۴)

- (۱) الله مثل هابی برای مردم می‌زند، شاید پند بگیرند.
 (۲) الله برای مردم مثل‌ها را می‌زند، شاید یادآور شوند.
 (۳) خداوند مثلی برای مردم زده است، باشد که متنبه شوند.
 (۴) خداوند مثلی برای مردم مثلی زده است، باشد که عبرت بگیرند.

(انسانی ۶۴)

۹. **عین العَدَد غير ترتيبي.**

- (۱) حضر في الموعد في الساعة الخامسة مساءً!
 (۲) طالعنا اليوم في المدرسة الفصل الثالث من درسنا العاشر!
 (۳) طلبت من صديقي أن يعطيني واحداً من كتيبه الدراسية فقط!
 (۴) قال الفلاح لابنيه: علينا أن نحصد القطعة الثانية من هذه الأرض!

ردیف	پرسش	نمره
(الف) مهارت واژه‌شناسی (۲ نمره)		
۱	تَرْجِمِ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا حَطًّا. نَرَى لُقْمَانَ الْحَكِيمَ يَقْدُمُ لِإِنِّهِ مَوَاعِظَ قِيَمَةً	۰/۵
۲	اَكْتُبْ فِي الْفَرَاغِ الْكَلِمَتَيْنِ الْمُتَرَادِفَتَيْنِ وَ الْكَلِمَتَيْنِ الْمُتَضَادَّتَيْنِ. دُكَّانَ / مُتَوَاضِعَ / مَلْعَبَ / سُبْحَانَ / مَتَجَرَّ / فَخُورَ	۰/۵
۳	عَيِّنِ الْكَلِمَةَ الْغَرِيبَةَ فِي الْمَعْنَى؟ -۱- أَهَمَّ ☐ أَقَلَّ ☐ أَحَبَّ ☐ أَحْسَنُ ☐ -۲- أَصْدِقَاءَ ☐ إِضَاعَةَ ☐ أَقْرِبَاءَ ☐ أَجْبَةَ ☐	۰/۵
۴	۱- اَكْتُبْ مُفْرَدَ كَلِمَةِ «سراويل»: ..... ۲- اَكْتُبْ جَمْعَ كَلِمَةِ «نمودج»:	۰/۵
(ب) مهارت ترجمه به فارسی (۷ نمره)		
۵	تَرْجِمِ هَذِهِ الْجُمْلَ. ۱- عَلَيْنَا أَنْ لَا نَرْفَعَ أَصْوَاتَنَا فَوْقَ صَوْتِ مَنْ نَتَكَلَّمُ مَعَهُ. ۲- اللَّهُمَّ كَمَا حَسَّنْتَ خَلْقِي، فَحَسِّنْ خُلُقِي. ۳- أَحَبُّ عِبَادِ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ أَنْفَعُهُمْ لِعِبَادِهِ. ۴- أُرِيدُ أَنْ أَحْضَ مِنْ هَذَا، هَذِهِ الْأَشْعَازُ غَالِيَةً. ۵- إِنِّي بَعِثْتُ لِأَتَمِّمَ مَكَارِمَ الْأَخْلَاقِ. ۶- حَسِّنِ الْخُلُقِ نِصْفَ الدِّينِ.	۱ ۱ ۱ ۰/۷۵ ۰/۷۵ ۰/۵
۶	اِنتَخِبِ التَّرْجُمَةَ الصَّحِيحَةَ. ۱- شَرُّ النَّاسِ مَنْ لَا يَتَعَقَّدُ الْأَمَانَةَ وَ لَا يَجْتَنِبُ الْخِيَانَةَ. ☐ (الف) مردمان بد کسانی هستند که پایبند به امانت نیستند و از خیانت دوری نکردند. ☐ (ب) بدترین مردم کسی است که پایبند به امانت نباشد و از خیانت دوری نکند. ۲- ﴿... وَ جَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ...﴾ ☐ (الف) با آنان به [شیوه‌ای که] بهتر است، گفت‌وگو کن. بی‌گمان پروردگارت به آن که از راهش گمراه شد، داناتر است. ☐ (ب) با آنان به [روشنی که] نیکوتر است، مبارزه می‌کنم. همانا پروردگارت به آن که از راهش گمراه می‌شود، داناتر است.	۰/۵
۷	كَمَلِ الْفَرَاغَاتِ فِي التَّرْجُمَةِ الْفَارِسِيَّةِ. ۱- ﴿وَاقْصِدْ فِي مَشِيكَ وَ اغْضُضْ مِنْ صَوْتِكَ إِنَّ أَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ﴾ و در ..... میان‌روی کن و صدایت را پایین بیاور، زیرا ..... صداها قطعاً صدای ..... است. ۲- ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ﴾ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ بگو ..... به پروردگار ..... از شر آن چه	۱/۵

ردیف	پرسش	نمره
(ج) مهارت شناخت و کاربرد قواعد (۷/۵ نمره)		
۸	<p>تَرْجِمِ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا حَطًّا.</p> <p>۱- يَسْتَغْفِرُ اللهُ: .....</p> <p>۲- كَانَ يَنْصُرُ النَّاسَ: .....</p> <p>۳- صَدَقِي كَلَامِي: .....</p> <p>۴- لَا تَلْعَبُوا فِي الشَّارِعِ: .....</p> <p>۵- مَا سَمِعْنَا صَوْتًا: .....</p> <p>۶- اِنْكَسَارُ الرَّجَاحِ: .....</p>	۱/۵
۹	<p>عَيِّنِ الْمَطْلُوبَ مِنْكَ:</p> <p>۱- لَيْسَ شَيْءٌ أَثْقَلَ فِي الْمِيزَانِ مِنَ الْخُلُقِ الْحَسَنِ.</p> <p>۲- مَنْ سَاءَ خُلُقُهُ عَذَّبَ نَفْسَهُ.</p> <p>(أَلْجَازُ وَ الْمَجْرُوزُ: ..... إِسْمُ التَّفْضِيلِ: .....)</p> <p>(الْفَاعِلُ: ..... الْمَفْعُولُ: .....)</p>	۱
۱۰	<p>عَيِّنِ الْمَحَلَّ الْإِعْرَابِيَّ لِلْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا حَطًّا.</p> <p>۱- عِدَاوَةُ الْعَاقِلِ خَيْرٌ مِنْ صِدَاقَةِ الْجَاهِلِ.</p> <p>۲- ﴿لَا يَكْلِفُ اللهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا﴾</p> <p>۳- أَعْلَمُ النَّاسِ، مَنْ جَمَعَ عِلْمَ النَّاسِ إِلَى عِلْمِهِ.</p>	۱/۵
۱۱	<p>عَيِّنِ اسْمَ الْمَكَانِ وَ اسْمَ التَّفْضِيلِ فِي الْجُمْلِ وَ التَّرَاكِيِبِ التَّالِيَةِ:</p> <p>كَانَتْ مَكْتَبَةٌ جُنْدِي سَابُورٍ أَكْبَرَ مَكْتَبَةٍ فِي الْعَالَمِ الْقَدِيمِ / يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ / مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ</p> <p>إِسْمُ الْمَكَانِ: ..... / .....</p> <p>إِسْمُ التَّفْضِيلِ: ..... / .....</p>	۱
۱۲	<p>عَيِّنِ صِيغَةَ الْأَفْعَالِ الَّتِي تَحْتَهَا حَطًّا.</p> <p>۱- إِنِّي مَا تَكَلَّمْتُ: .....</p> <p>۲- أَتُنُنْ سَسْأَلُنْ: .....</p> <p>۳- أَضِدْقَانِي مَا رَجَعُوا: .....</p> <p>۴- لَا تَكْذِبُوا أَبَدًا: .....</p> <p>۵- عَصَفْتُ رِيحًا: .....</p> <p>۶- جَلَسْنَا فِي حَدِيقَةٍ: .....</p>	۱/۵
۱۳	<p>عَيِّنِ نَوْعَ الْفِعْلِ فِي كُلِّ عِبَارَةٍ.</p> <p>۱- ﴿وَ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ﴾ .....</p> <p>۲- مَا أَرْسَلْتُ رَسُولًا: .....</p> <p>۳- هُمْ يَلْعَبُونَ بِمَهَارَةٍ: .....</p> <p>۴- لَا تُضْرِبِ الْأَطْفَالَ: .....</p>	۱
(د) مهارت درک و فهم (۲ نمره)		
۱۴	<p>عَيِّنِ الصَّحِيحَ وَ الْخَطَأَ حَسَبَ النَّصِّ التَّالِيِ. ☒ . ☒</p> <p>إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ مَنْ يُحَافِظُ عَلَى الصَّلَاةِ فِي وَقْتِهَا فَعَلِينَا أَنْ نَكُونَ مُشْتَاقِينَ لِلْأَعْمَالِ الصَّالِحَةِ وَ عَلَيْنَا أَنْ نَتَوَاصَحَ أَمَامَ أَضْدِقَانِنَا وَ كُلِّ مَنْ حَوْلَنَا؛ فَقَدْ قَالَ الْإِمَامُ الْكَاطِمُ <small>عليه السلام</small> «الْحِكْمَةُ تَعْمُرُ فِي قَلْبِ الْمُتَوَاصِحِ وَ لَا تَعْمُرُ فِي قَلْبِ الْمُتَكَبِّرِ الْجَبَّارِ» إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُعْجَبٍ بِنَفْسِهِ. إِذَنْ عَلَيْنَا أَنْ لَا نَرْفَعَ أَصْوَاتَنَا فَوْقَ صَوْتِ الْمُخَاطَبِ.</p> <p>۱- يَجِبُ أَنْ لَا نَرْفَعَ أَصْوَاتَنَا فَوْقَ صَوْتِ مَنْ نَتَكَلَّمُ مَعَهُ. ☐</p> <p>۲- لَا تَعْمُرُ الْحِكْمَةُ فِي قَلْبِ الْمُتَوَاصِحِ. ☐</p> <p>۳- عَلَيْنَا أَنْ نُحَافِظَ عَلَى آدَاءِ الصَّلَاةِ فِي وَقْتِهَا. ☐</p> <p>۴- الْإِعْجَابُ بِالنَّفْسِ عَمَلٌ مَقْبُولٌ. ☐</p>	۱

رديف	پرسش	نمره
١٥	صَغ في الفِراغِ كَلِمَةً مُناسِبَةً لِلتّوضيحاتِ التّاليَةِ مِن كَلِماتِ مُعْجَمِ الدّرسِ. ١- أَلْ ..... هُوَ الَّذي يَفْتَحِرُ بِنَفْسِهِ كَثيراً. ٢- أَلْ ..... حَيوانٌ يُسْتَخْدَمُ لِلحَمَلِ وَ الرُّكوبِ. ٣- أَلْ ..... عَمَلٌ سَيِّءٌ وَ قَبِيحٌ. ٤- أَلْ ..... قِسمٌ مِن صَفْحَةِ الوُجْهِ.	١
(هـ) مهارة مكالمه (١/٥)		
١٦	أَجِب عَنِ الأَسئِلَةِ التّاليَةِ. ١- كَم سَعَرَ هَذَا القَميصِ الرُّجالي؟ ..... ٢- لِمَن ذَلِكَ المَنجَر؟	٥/٠
١٧	أَجِب عَنِ السّؤالينِ التّالينِ إجابَةً قَصيرةً حَسَبِ الصّورَةِ. ١- أَهنا مَطْعَمٌ أم صيدليّة؟ ٢- لِمَن هَذَا التّمثال؟ ٣- ماذا يَفْعَلُ هَذَا الطّبيب؟ ٤- ما هي مِهنةُ هَذَا الرُّجُل؟	١
		
		
		
		